

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗМІСТОВОГО МОДУЛЮ № 1
«Медична рецептура. Загальна фармакологія »

1. Лікарський препарат.
2. Лікарська речовина.
3. Фармакологічний ефект.
4. Фармакодинаміка.
5. Типові механізми дії ліків.
6. Види дії ліків.
7. Види фармакотерапії.
8. Біологічна стандартизація ліків.
9. Шляхи введення ліків.
10. Фармакокінетика.
11. Етапи фармакінетики ліків.
12. Види біологічних мембран
13. Фармакокінетичні константи.
14. Поняття про гістогематичні бар'єри.
15. Етапи метаболізму ліків.
16. Індуктори та інгібітори печінкових ферментів, їх практичне значення.
17. Дозування ліків.
18. Розрахунок доз для дітей.
19. Критерії безпеки ліки.
20. Розрахунок терапевтичного індексу ліків.
21. Явища, що спостерігаються при повторному введенні ліків.
22. Явища, що спостерігаються комбінованому введенні ліків.
23. Побічні дії ліків.
24. Медична рецептура (що таке рецепт, класифікація, коротка характеристика і особливості різних лікарських форм).

Тести КРОК-1

1. Звикання (толерантність)

1. Поясніть лікарю, як правильно називається явище, коли при тривалому застосуванні препарату його ефективність знижується?
А Кумуляція В Сенсibiliзація С Звикання D Залежність E Тахіфілаксія
2. У наркологічне відділення поступив хворий з діагнозом - морфiнізм. Лікар зазначив зниження фармакологічної активності морфiну. Як називається явище, коли знижується ефективність препарату при його повторному введенні?
А Антагонізм В Матеріальна кумуляція С Сумація D Звикання E Функціональна кумуляція
3. Після тривалого застосування ізосорбiду мононiтрату для профілактики нападів стенокардії, хворий звернув увагу на зниження ефекту останнього, яке явище мало місце?
А Алергія В Кумуляція С Толерантність D Потенціювання E Фізична залежність
4. При тривалому застосуванні фенобарбіталу у хворого на епілепсію розвинулася толерантність до препарату. Що лежить в основі розвитку даного явища?
A Прискорення біотрансформації В Зменшення процесу всмоктування С

Підвищення чутливості рецепторів D Пригнічення біотрансформації E
Накопичення речовини в організмі

5. Толерантність до лікарського препарату це:

- A. Висока чутливість до препарату при першому його застосуванні
B. Підвищення чутливості до препарату після його повторного застосування
C. Низька чутливість до препарату при першому його застосуванні
D. Зниження чутливості до препарату після його повторного застосування
E. Зниження дози препарату після його першого застосування

6. Хворому 76-ти років з приводу хронічного запору лікар призначив препарат бисакодил. Через 3 тижні лікування хворий звернув увагу на зменшення проносного ефекту. З розвитком якого побічного явища це пов'язано?

- A. Звикання B. Залежність C. Сенсibiliзація D. Кумуляція E. Дисбактеріоз

2. Потенціювання (один із проявів синергізму)

1. Дайте відповідь на питання медичної сестри. Як називається явище, коли один препарат підсилює дію іншого?

- A. Абстиненція B. Сенсibiliзація C. Тахіфілаксія **D. Потенціювання** E. Антагонізм

2. Лікар - провізору: «Нагадайте мені, колего, як називається явище, коли один препарат підсилює дію іншого»

- A. Сенсibiliзація B. Антагонізм **C. Потенціювання** D. Абстиненція E. Тахіфілаксія

3. Для усунення болювого синдрому після операції лікар спільно з анальгетиками призначив хворому димедрол. Який вид взаємодії лікарств був застосований?

- A. Антагонізм неконкурентний B. Антагонізм конкурентний C. Аддитивне дію D. Сінергоантагонізм **E. Потенціювання.**

3. Біодоступність

1. Відносна кількість лікарської речовини, яке надходить в системний кровообіг з місця введення називається:

- A. Період полуелімінації B. Період напіввиведення C. Обсяг розподілу D. Період напівабсорбції **E. Біодоступність**

4. Абстинентний синдром

1. У наркоманів після завершення дії наркотичного засобу розвиваються важкі психічні, неврологічні і соматичні порушення. Як називається цей симптомокомплекс?

- A. Кумуляція B. Ідіосинкразія C. Сенсibiliзація **D. Абстинентний синдром** E. Толерантність

2. Пацієнтка, яка протягом тривалого часу лікувала інсомнію препаратом з групи барбітуратів, вирішила припинити його прийом. Незабаром у хворі з'явилися агресія, дратівливість, тремор, порушення апетиту, ортостатична гіпотензія, порушення зору. Який побічний ефект став причиною таких симптомів?

- A. Кумуляція B. Тахіфілаксія C. Сенсibiliзація **D. Абстиненція** E. Тератогенність

5. Тератогенна дія

1. У пацієнтки, яка під час вагітності (5-10 тижнів) приймала для лікування епілепсії натрію вальпроат, народилася дитина з патологією хребта (спина біфідо). Яке побічна дія препарату стало причиною вади розвитку?

- A. Фетотоксична B. Ембріотоксична C. Тератогенна D. Сенсibiliзувальна E. Мутагенна

6. Період напіввиведення

1. Що означає такий фармакокінетичний параметр лікарських засобів як період напіввиведення ($T_{1/2}$)?

- A Обсяг плазми крові, який звільняється від препарату за одиницю часу
- B Час повного виведення препарату з організму
- З Швидкість виведення препарату через нирки
- Д Час, за який концентрація препарату в плазмі зменшується на 50%**
- E Співвідношення між швидкістю виведення препарату і його концентрацією в плазмі крові

7. Фармакокінетична несумісність

1. Зменшення всмоктування препаратів групи тетрацикліну при їх одночасному застосуванні з антацидними засобами є прикладом:

- A Синергізму препаратів
- B Фармакодинамічної несумісності
- С Фармакокінетичної несумісності**
- D Фармацевтичної несумісності
- E Функціонального антагонізму препаратів

2. Поясніть, чому одночасно з препаратами заліза недоцільно використовувати антацидні засоби?

- A. Погіршується всмоктування препаратів заліза**
- B. Збільшується зв'язування з білками крові
- C. Порушується депонування заліза в організмі
- D. Посилюється інтоксикація препаратами заліза
- E. Прискорюється елімінація препаратів заліза

8. Антагонізм

1. Під час оперативного втручання із застосуванням миорелаксанта тубокурарина у пацієнта розвинулося порушення дихання, яке було знищення після введення прозерину. Якому терміну відповідає вказане взаємодія між ліками?

- A Кумуляція
- B Синергізм
- С Антагонізм**
- D Тахіфілаксія
- E Несумісність

2. Нагадайте своєму колезі провізору як називається явище, коли один препарат послаблює дію іншого

- A Сенсibiliзація
- B Потенцирование
- С Антагонізм**
- D Звикання
- E Тахіфілаксія

9. Збільшення швидкості метаболізму (біотрансформації) препарату в печінці, активація ферментів печінки

1. При тривалому застосуванні фенобарбіталу у хворого на епілепсію розвинулася толерантність до препарату. Що лежить в основі розвитку даного явища?

- A Прискорення біотрансформації**
- B Зменшення процесу всмоктування
- C Підвищення чутливості рецепторів
- D Пригнічення біотрансформації
- E Накопичення речовини в організмі

2. Хворому з жовтяницею (підвищення рівня білірубіну в крові) в комплексній терапії був призначений фенобарбітал. Яка мета цього призначення?

- A Для прискорення метаболізму білірубіну внаслідок індукції ферментів**
- B Як сильного снодійного кошти
- C Як інгібітор печінкових ферментів
- D Як гепатопротектор
- E Для підвищення імунітету

10. Тахіфілаксія

1. Хворому на алергічний риніт призначили ефедрин в краплях для носа. Закапування в ніс значно погіршило стану хворого, що спонукало до використання цього засобу кожні 2 години, але ефекту не було. Що лежить в основі неефективності ефедрину?

- A Кумуляція
- B Лікарська залежність
- С Тахіфілаксія**
- D Алергія
- E Ідіосинкразія

11. Кумуляція

1. Дайте відповідь на питання колеги-провізора. Які патологічні стани організму сприяють кумуляції ліків?

А Захворювання дихальних шляхів У захворювання ЦНС С захворювання сполучної тканини D захворювання опорно-рухового апарату **Е захворювання печінки і нирок**

12. Лікарська залежність

1. В аптеку звернувся хворий, який протягом місяця приймав феназепам. Хворий наполягав на придбанні ще двох упаковок цього препарату, пояснюючи це тим, що без феназепама себе погано почуває. Що лежить в основі побічної дії препарату, що розвинувся у хворого?

А Лікарська залежність В Синдром післядії С Толерантність D Ідіосинкразія Е Кумуляція

13. Дисбіоз

1. Тривале використання антибактеріальних засобів з широким спектром дії для пацієнта закінчилося госпіталізацією з діагнозом кандидоз. Яка побічна реакція антибіотикотерапії виникла у хворого?

А Токсична реакція В ендотоксичний реакція С Алергічна реакція
D Формування резистентних штамів мікроорганізмів **Е Дисбіоз**